

NADZWYSZ (16) *av*

nadzwysz (12), **nadwysz** (3), **nadwzwszy** (1); nadzwysz *RejPosWstaw*, *BudBib*, *GórnTroas*, *WujNT* (3), *GrabPospR* (2); nadwysz *CzechRozm*; nadwzwszy *FalZioł*; nadzwysz : nadwysz *Leop* (2:1), *Mącz* (2:1).

-wysz (14), -wyż (2).

a jasne.

Sł stp brak, *Cn notuje*, *Linde XVI* (z *Cn*) – *XVIII w.*

1. *Ponad określoną wielkość, więcej niż; super Mącz, Vulg; ex abundantia Cn* (10) : Miew o nim ftáranie á cokolwiek nádzwyzł wyłóżył [*quodcumque supererogaveris*]/ á ia kiedy fie wrocę zapłáćć. *Leop Luc* 10/35; *Corollarium*, *Przidátek/ Náddátek/* który dawáyá nád wyż niżly to co winno yeft. *Mącz* 66b; *Supersit*, *Zořtawa nád zwyłz*. *Quae superfieri possunt*, Co może zbyć. *Mącz* 434a, 394a; ci ktorzyby nád wypráwę koniá/ nádzwyzł co powinni byli/ to baczeniu ich poruczono być może/ że to [...] robotnikiem piełzym nágrodzá *GrabPospR* M2, M2v.

W połączeniach z liczebnikiem (3): *Bogáthy nic nieprzyda nád wyż puł Syklá* [*Dives non addet ad medium sicli*]/ á ubogi nic nieumnieyłfy. *Leop Ex* 30/15; *BudBib* 2.*Mach* 4/24; A tákby fie to zgodzić nie mogło boby 35. lat nádwyłz zořtáło. *CzechRozm* 170.

W charakterystycznych połączeniach: nadzwysz dawać, przydać, wyłóżyć, wziąć, zbyć; nadzwysz zostawa; nadzwysz co powinien.

Fraza: »co ma nadzwysz« = czym przewaža, na czym polega wyższóć (1): COż tedy ma nádzwyzł *Zydowin* [*Quid ergo amplius Iudaeo est?*]? *WujNT Rom* 3/1.

2. *Nadmiernie, nazbyt, za bardzo; enormiter, redundanter Cn* (2) : A gdyby iuż chciał ku zařufzeniu rany, albo ižby iuż ciało nád wzwyłz wyřaftáło Tedy wezmi hałunu palonego *FalZioł* V 99v.

Wyrażenie: »nadzwysz wiele« (1): Nie będzie thež miał *Krol* wiele żon/ áby nieodłudziły fercá ie⁸⁰ áni tež nádzwyzł wiele złotá y frebrá [*Non habebit ... argenti et auri immensa pondera*]. *Leop Deut* 17/17.

3. *Oprócz tego, w dodatku, ponadto* (4) : A temu wřzytkiemu przydáiemy iefczce nádzwyzł krociuchne zebránie wřzytkiey náuki *Piotrá*. í. *RejPosWstaw* [143³]; oycu donieř mé pocałowánié/ Z tym wřzytkim/ co po řmierci onégo zořtáło/ Y co nádzwyzł niefczęřćie Troiáńskié przydáło. *GórnTroas* 55; A iáć bárzo rad náłóžę y nád zwyłz fię wydam řam zá duřze wářze [*Ego autem libentissime impendam et superimpendar ipse pro animabus vestis*] *WujNT* 2.*Cor* 12/15, s. 600.

W charakterystycznym połączeniu: nadzwysz przydać (2).